

Magyarország elfogadott KAP Stratégiai Tervének főbb elemei

Az Európai Unió Bizottsága 2022. november 7-én elfogadta Magyarország Közös Agrárpolitikai (KAP) Stratégiai Tervét, amely alapján az agrártámogatási források 2023. január 1-től felhasználhatóvá váltak. A 2021-2022-es kétéves átmeneti időszakot követően 2023. január 1-jén működésbe léphetett a magyar KAP Stratégiai Terv (KAP ST), amely a közvetlen támogatásokat (I. pillér), a vidékfejlesztési (II. pillér) valamint az ágazati intézkedéseket egy közös tervdokumentumba foglalja össze. A 2014-2020-as időszakhoz képest fontos változás, hogy már nem a Vidékfejlesztési Program (VP) határozza meg a vidékfejlesztési szabályokat, hanem a KAP Stratégiai Terv.

Tekintettel arra, hogy a vidékfejlesztési támogatások esetében 2023 és 2025 között három olyan év várható, amikor a VP és a KAP Stratégiai Terv párhuzamosan működik egymás mellett, lehetséges párhuzamos kifizetés a VP és KAP ST terhére is egyaránt.

A KAP Stratégiai Terv teljes forráskerete 5 376 Mrd Ft, amelyből a Közvetlen Kifizetések (KAP I. Pillér) 2485 Mrd Ft, míg a Vidékfejlesztés (KAP II. Pillér) 2891 Mrd Ft részt tesz ki.

A vidékfejlesztési támogatások jövőjét illetően mindenekelőtt azt kell rögzíteni, hogy megmarad a lehetőség valamennyi, jelenleg is alkalmazott intézkedés fenntartására. Ennek megfelelően továbbra is lesznek beruházási, együttműködési, valamint terület- és állatlétszámalapú támogatások. Természetesen prioritásként kezeljük a hazai élelmiszeripar fejlesztését is.

Prioritásként tekintünk a generációváltás ösztönzésére, több intézkedés a gazdatársadalom átlagéletkor-emelkedésének megállítását célozza. Együttműködési formában támogatni fogjuk a gazdaságátadást, az átadót és az átvevőt egyaránt, de ismét lesz pályázati lehetőség a fiatal gazdálkodók elindulásához, valamint dedikált beruházási támogatások is várhatóak ugyancsak a fiatal gazdák számára.

Fontos célként határozzuk meg a termelői együttműködések létrejöttének, fennmaradásának, valamint közös fejlesztéseinek, beruházásainak ösztönzését mind az alapanyag-termelő ágazatok, mind az élelmiszer-feldolgozó ágazat tekintetében.

A KAP Stratégiai Terv vidékfejlesztési beavatkozásai három csoportra oszthatóak fel:

Gazdaságfejlesztési beavatkozások:

- 21 beavatkozással közel 1 500 milliárd forintot terveztünk, ami a 2014-2020 időszakához képest négyszeres forrás növekedés.
- Gazdaságfejlesztési intézkedések közül 6 mezőgazdasági üzemek fejlesztésével, 2 élelmiszerfeldolgozás fejlesztésével, 8 vállalkozásfejlesztéssel és a generációs megújulás támogatásával, 2 mezőgazdasági vízgazdálkodással és 3 kockázatkezelési rendszerrel foglalkozik majd.
- Példák a tervezett beavatkozásokra: Mezőgazdasági üzemek fejlesztése, Állattartó telepek járványvédelmi beruházásainak támogatása, Mezőgazdasági üzemek zöld beruházásainak támogatása, Mezőgazdasági üzemek fejlesztése az ammónia-kibocsátás csökkentés érdekében, Generációs megújulás fiatal mezőgazdasági termelők induló támogatásával, Generációs megújulás gazdaságátvevő támogatásával, Fiatal mezőgazdasági termelők beruházásainak támogatása.

Zöld beavatkozások:

- Uniós elvárás volt, hogy a tagállamok magasabb környezeti hozzáadott értéket érjenek el, így az európai uniós források több, 75%-át zöld intézkedésekre költjük, míg a nemzeti forrásokkal kiegészített teljes borítéknak 36%-át fordítjuk zöld támogatásokra.
- 22 beavatkozással több, mint 1000 milliárd forintot terveztünk, ami a 2014-2020 időszakhoz képest másfélszeres forrás növekedés.
- Zöld beavatkozások közül az AKG és Öko támogatások mellett 8 az egyéb környezet és klímavédelmi célokat, 7 az erdészeti ágazatot és 5 az állatjóléti és AMR elleni küzdelmet szolgálja majd.
- Példák a tervezett beavatkozásokra: Állati genetikai erőforrások ex situ megőrzése, Állati genetikai erőforrások in situ megőrzése, Állati genetikai erőforrások in vitro megőrzése, Állatjóléti támogatások a kiskérődző ágazatban, Állatjóléti támogatások a szarvasmarha ágazatban, Állatjóléti támogatások a baromfi ágazatban, Állatjóléti támogatás a méhészeti ágazatban; Antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem kompenzációs támogatása

Megújuló vidék beavatkozásai:

- A Terv hagyományos vidékfejlesztési beavatkozásainak alapvető célja a vidéki életminőség javítása és a vidéki térségekben élők számára elérhető szolgáltatások fejlesztése.
- 17 beavatkozással több, mint 285 milliárd forintot terveztünk, amely a 2014-2020 időszakhoz képest 1,26-szoros forrás növekedés.
- Megújuló vidék intézkedések közül 2 a kistelepülések fejlesztését, 10 a vidékfejlesztési együttműködések erősítését, a LEADER a közösségi fejlesztéseket, míg 4 az agrártudás és innovációt támogatja majd.
- Példák a tervezett beavatkozásokra: Termelői csoportok, termelői szervezetek támogatása, Minőségbiztosítási és - irányítási rendszerekhez történő csatlakozás támogatása, Vidékfejlesztési együttműködés a Rövid Ellátási Láncok fejlesztéséért.

A vidékfejlesztési és a közvetlen kifizetéssel kapcsolatos támogatások mellett az ágazati (szektorális) támogatások is megjelennek a magyar Tervben.